

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 76/2019(57-1))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «CAPITAL TV», ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «GORNA SYSTEMS LTD»

Ημερομηνία Απόφασης: 5 Φεβρουαρίου, 2020

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Αγγελικής Λαζάρου, Χρύσως Τσόκκου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του οργανισμού πιθανές παραβάσεις του **άρθρου 29(2)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των **Κανονισμών 21(5), 21(6), 22(1) και 32(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει:

29. – (2): Η πιο πάνω στο εδάφιο (1) προβλεπόμενη υποχρέωση*, επεκτείνεται επίσης και σε άλλα προγράμματα που ενδέχεται να βλάψουν τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, εκτός αν εξασφαλίζεται, με την επιλογή του κατάλληλου χρόνου μετάδοσης του προγράμματος ή με άλλα τεχνικής φύσεως μέτρα, ότι οι ανήλικοι δε βλέπουν ή ακούν κατά κανόνα και συστηματικά τις εκπομπές αυτές.

(*Άρθρο 29(1): Οι τηλεοπτικοί οργανισμοί έχουν υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι οι εκπομπές τους δεν περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας).

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν:

21. – (5): Οι σταθμοί έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν.

21. – (6): Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.

22. – (1): Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες κανονισμούς, δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές –

(α) Γραπτή ειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά·

(β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής·

(γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

- (i) (K) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση.
- (ii) (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών.
- (iii) (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών.
- (iv) (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοκτώ ετών.
- (v) (A) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου.

32. – (3): Απαγορεύεται – (α) η μετάδοση προγραμμάτων εντός οικογενειακής ζώνης που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ειδικότερα προγραμμάτων που περιέχουν ερωτικές σκηνές ή σκηνές βίας.

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **31.10.2019** έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε τις εξηγήσεις και / ή τις παραστάσεις και / ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, έχετε το δικαίωμα να τις υποβάλετε γραπτώς και / ή προσωπικώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου. Η υποβολή των παραστάσεων μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και / ή μέσω αντιπροσώπου και / ή μέσω δικηγόρου της επιλογής σας.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε γραπτώς τις εξηγήσεις και / ή τις παραστάσεις και / ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις,

καλείστε όπως τις υποβάλετε στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός εικοσιπέντε (25) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε προσωπικώς τις εξηγήσεις και / ή τις παραστάσεις και / ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε να πληροφορήσετε την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής ότι επιθυμείτε να τις υποβάλετε προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθείτε ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν επιθυμείτε να επιθεωρήσετε το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείστε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, ώστε να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στις ανωτέρω καθορισμένες προθεσμίες, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε να υποβάλετε τις θέσεις σας αναφορικά με την επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του οργανισμού εκτίθενται στα πιο κάτω υποστοιχεία 1 – 5:

1. Στις **21.8.2019**, μεταξύ των ωρών **21:00 – 01:30**, μεταδόθηκε η μίνι σειρά / τηλεταινία δυο επεισοδίων **“I know my first name is Steven”** με την **οπτική και ακουστική προειδοποίηση (K)**, μέρος της οποίας προβλήθηκε **εντός οικογενειακής ζώνης**, ήτοι μεταξύ των ωρών **21:00 – 22:00**, περιλαμβάνοντας **οπτικό και λεκτικό υλικό, που ενδέχεται να βλάψει τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, χωρίς**

να εξασφαλιστεί με την επιλογή του κατάλληλου χρόνου μετάδοσης του προγράμματος ή με άλλα τεχνικής φύσεως μέτρα ότι οι ανήλικοι δεν είδαν ή δεν άκουσαν το εν λόγω πρόγραμμα, κατά παράβαση του άρθρου 29(2) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Συγκεκριμένα, η εν λόγω τηλεταινία αποτελεί την τηλεοπτική μεταφορά της αληθινής ιστορίας του 7χρονου Αμερικάνου Steven Stayner που λίγες μέρες πριν από τα Χριστούγεννα του 1972 απήχθη από τον ψευδο – ιερέα παιδεραστή Kenneth Parnell και παρ’ όλες τις μάταιες προσπάθειες των οικείων του για να τον εντοπίσουν, τελικά κατάφερε ο ίδιος να δραπετεύσει επτά χρόνια μετά - αφού υπέστη επαναλαμβανόμενη σεξουαλική κακοποίηση - και να επιστρέψει στην οικογένειά του.

Ακολουθεί η απόδοση σκηνών που μεταδόθηκαν στο πρώτο σαραντάλεπτο της ταινίας:

Σε μια από τις αρχικές σκηνές της ταινίας, ο Stevie καθυστερεί να πάει στο σπίτι μετά το σχολείο και η μητέρα λέει στον πατέρα του «Ντελ νομίζω ότι πρέπει να τον χτυπήσεις με τη ζώνη σου, αλλιώς θα είναι άτακτος όλη του τη ζωή». Στην επόμενη σκηνή, όλη η οικογένεια τρώει βραδινό εκτός από τον Stevie και η μητέρα τους εξηγεί ότι ο Stevie δεν θα φάει επειδή ήταν πολύ άτακτος, γιατί δεν ήρθε από το σχολείο μέχρι που νύχτωσε και μια από τις αδελφές του ρωτά «Θα τον χτυπήσει ο μπαμπάς;» για να απαντήσει η μητέρα «Ναι, μετά το δείπνο». Ακολούθως, ο πατέρας πηγαίνει στο δωμάτιο που βρίσκεται ο Stevie και στη συζήτηση για το πώς και γιατί είχε καθυστερήσει να επιστρέψει στο σπίτι, του λέει «Τι πρέπει να κάνω για να σε κάνω να ακούς τους γονείς σου; Πρέπει να βγάλω τη ζώνη μου και να σε χτυπήσω;». Προειδοποιώντας τον επίσης ότι «Και την επόμενη φορά που θα έχεις μπελάδες Stevie θα σε βάλω στα γόνατά μου και θα σε χτυπήσω», του λέει φεύγοντας «Γιε μου μη με κάνεις να μετανιώσω που δεν σε χτύπησα απόψε».

Σε επόμενη σκηνή, ο Stevie γράφει το όνομά του πάνω στην πόρτα του γκαράζ και η μητέρα του, του λέει «Δεν σου είπε ο μπαμπάς σου χθες το βράδυ να μη μπαίνεις σε άλλους μπελάδες; Δεν είπε ότι την επόμενη φορά που θα κάνεις κάτι κακό θα βγάλει τη ζώνη του και να σε κτυπήσει;»

Σε άλλη σκηνή, ο Stevie περπατά με ένα συμμαθητή του, ο οποίος του προτείνει να πάνε στο σπίτι ενός άλλου φίλου τους. Ο Stevie απαντά πως δεν μπορεί γιατί είναι ακόμη τιμωρημένος για χθες και ο συμμαθητής του, του λέει «Ναι, ελπίζω να μην σε χτυπήσει πολύ δυνατά». Στη συνέχεια, φεύγοντας ο Stevie από το σχολείο συναντά στο δρόμο του έναν άντρα, που του συστήνεται ως εκπρόσωπος της εκκλησίας που συγκεντρώνει δωρεές και ο οποίος βάζει τον μικρό στο αυτοκίνητο με το πρόσχημα ότι θα τον πάρει στο σπίτι του για να ρωτήσουν τη μητέρα του αν θα μπορούσε να συνεισφέρει. Έχοντας απομακρυνθεί από το δρόμο του σπιτιού του, ο Stevie τους λέει ανήσυχος ότι πρέπει αμέσως να πάει σπίτι και ο απαγωγέας του τον ρωτά «Τι φοβάσαι; Φοβάσαι ότι θα σε χτυπήσει ο πατέρας σου;» και όταν αυτός απαντά καταφατικά, του λέει «Δεν χρειάζεται να ανησυχείς γι αυτό πλέον γιε μου. Ο πατέρας σου δεν θα σε ξαναχτυπήσει». Στο μεταξύ, στο σπίτι του Stevie και όταν πια δεν έχει εμφανιστεί μετά το σχολείο, η μητέρα λέει ανήσυχη στον πατέρα «Έπρεπε να τον χτυπήσεις χθες Ντελ πριν να έχει όλο αυτό τον χρόνο να σκεφτεί», ενώ ο πατέρας απαντά «Την επόμενη φορά δεν θα μπορεί να κάτσει για μια βδομάδα».

Σε επόμενη σκηνή, ο πατέρας και ο αδερφός του Stevie ψάχνουν το βράδυ με φακούς σε σκουπιδότοπο για ίχνη του Stevie. Βάζοντας το χέρι του σε μια μαύρη μεγάλη σακούλα, ο αδερφός έντρομος φωνάζει στον πατέρα του, ενώ προβάλλεται κοντινό πλάνο στο χέρι του που έχει μαζέψει αίματα. Ο νεαρός κλαίει, ενώ ο πατέρας βλέποντας το περιεχόμενο της σακούλας αναφωνεί «Θέε μου». Τότε ο νεαρός κλαίγοντας τον ρωτά «Τι είναι;» και ο πατέρας απαντά «Μια γάτα».

Σε άλλη σκηνή, ο Stevie βρίσκεται μαζί με τον απαγωγέα και τον συνεργό του και ο απαγωγέας προσπαθεί να τον πείσει να φάει τα φασόλια του. Ο Stevie επιμένει ότι δεν τα θέλει και τότε ο απαγωγέας του λέει «Η θα τα φας ή θα σε χτυπήσω». Εκλιπαρώντας ο Stevie του λέει «Θέλω να πάω σπίτι, Θέλω να πάω σπίτι» και αυτός του λέει ξανά «Φάε τα φασόλια σου». Όταν ο Stevie απαντά και πάλι όχι, ο απαγωγέας κτυπά με δύναμη το χέρι του στο τραπέζι εκσφενδονίζοντας τα μαχαιροπήρουνα, ενώ προβάλλεται κοντινό πλάνο του Stevie να είναι έντρομος, με τα μάτια του να τρεμοπαίζουν και τα χείλη του να είναι δαγκωμένα, προσπαθώντας εμφανώς να μην κλάψει. Ο απαγωγέας του λέει τότε ψιθυριστά «Φάε τα φασόλια σου» και ο Stevie προσπαθώντας ακόμη να μην κλάψει αρχίζει να τα τρώει.

Σε επόμενη σκηνή, προβάλλεται πλάνο από το εξωτερικό του σπιτιού όπου κρατείται ο Stevie και φαίνεται ότι κάποιος σβήνει τα φώτα. Μετά το πλάνο μεταφέρεται στο σκοτεινό πια εσωτερικό του σπιτιού, όπου ακούγεται ένας άνδρας (προφανώς ο απαγωγέας) να ψιθυρίζει κάτι και μετά να λέει πάλι ψιθυριστά «Μη φοβάσαι» και μια παιδική φωνή (προφανώς του Stevie) να λέει ενοχλημένη «Άσε με ήσυχο» και «Θέλω να πάω σπίτι». Τότε η ανδρική φωνή λέει «Άκουσε με» και ο μικρός απαντά με κλαμένη φωνή «Όχι, όχι», ενώ η σκηνή ολοκληρώνεται με πλάνο στον συνεργό του απαγωγέα που βρίσκεται έξω από το δωμάτιο του απαγωγέα και του Stevie και ακούει προβληματισμένος.

2. Στις **21.8.2019**, μεταξύ των ωρών **21:00 – 01:30**, μεταδόθηκε η μίνι σειρά / τηλεταινία δυο επεισοδίων **“I know my first name is Steven”** με την **οπτική και ακουστική προειδοποίηση (K)**, στο πλαίσιο της οποίας προβλήθηκε **οπτικό και λεκτικό υλικό ακατάλληλο για ανηλίκους, χωρίς ο οργανισμός να διασφαλίσει ότι οι τηλεθεατές είναι ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούσαν,**

κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(5)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **21.8.2019**, μεταξύ των ωρών **21:00 – 01:30**, μεταδόθηκε η μίνι σειρά / τηλεταινία δυο επεισοδίων **“I know my first name is Steven”** με την **οπτική και ακουστική προειδοποίηση (Κ)**, μέρος της οποίας προβλήθηκε **εντός οικογενειακής ζώνης**, ήτοι μεταξύ των ωρών **21:00 – 22:00**, περιλαμβάνοντας **οπτικό και λεκτικό υλικό ακατάλληλο για ανηλίκους**, χωρίς ο οργανισμός να εξασφαλίσει όπως το πρόγραμμα, το οποίο μεταδόθηκε εντός της οικογενειακής ζώνης να είναι κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

4. Στις **21.8.2019**, μεταξύ των ωρών **21:00 – 01:30**, μεταδόθηκε η μίνι σειρά / τηλεταινία δυο επεισοδίων **“I know my first name is Steven”** με την **οπτική και ακουστική προειδοποίηση (Κ)**, στο πλαίσιο της οποίας προβλήθηκε **οπτικό και λεκτικό υλικό ακατάλληλο για ανηλίκους**, με αποτέλεσμα η **οπτική και ακουστική προειδοποίηση (Κ)** που δόθηκε από τον οργανισμό να μην ανταποκρίνεται στο περιεχόμενό της, κατά παράβαση του **Κανονισμού 22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

5. Στις **21.8.2019**, μεταξύ των ωρών **21:00 – 01:30**, μεταδόθηκε η μίνι σειρά / τηλεταινία δυο επεισοδίων **“I know my first name is Steven”** με την **οπτική και ακουστική προειδοποίηση (K)**, μέρος της οποίας προβλήθηκε **εντός οικογενειακής ζώνης**, ήτοι μεταξύ των ωρών **21:00 – 22:00**, περιλαμβάνοντας **οπτικό και λεκτικό υλικό, που ενδέχεται να βλάψει σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 32(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Ο οργανισμός μέχρι σήμερα δεν απέστειλε οποιεσδήποτε εξηγήσεις και / ή παραστάσεις και / ή θέσεις αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις της υπόθεσης, ούτε δήλωσε κατά πόσον επιθυμεί να επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης ή να παραθέσει τις εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή θέσεις του προσωπικώς ενώπιον της Αρχής.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης της μίνι σειράς / τηλεταινίας, κρίνουμε ότι:

Στις **21.8.2019**, μεταξύ των ωρών **21:00 – 01:30**, μεταδόθηκε η μίνι σειρά / τηλεταινία δυο επεισοδίων **“I know my first name is Steven”** με την **οπτική και ακουστική προειδοποίηση (K)**, μέρος της οποίας προβλήθηκε **εντός οικογενειακής ζώνης**, ήτοι μεταξύ των ωρών **21:00 – 22:00**, περιλαμβάνοντας **οπτικό και λεκτικό υλικό, που ενδέχεται να βλάψει τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, χωρίς να εξασφαλιστεί με την επιλογή του κατάλληλου χρόνου μετάδοσης του προγράμματος ή με άλλα τεχνικής φύσεως μέτρα ότι οι ανήλικοι δεν είδαν ή δεν άκουσαν το εν λόγω πρόγραμμα**, κατά παράβαση του **άρθρου 29(2)** του περί Ραδιοφωνικών

και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) (υποστοιχείο 1).

Στις **21.8.2019**, μεταξύ των ωρών **21:00 – 01:30**, μεταδόθηκε η μίνι σειρά / τηλεταινία δυο επεισοδίων **“I know my first name is Steven”** με την **οπτική και ακουστική προειδοποίηση (K)**, στο πλαίσιο της οποίας προβλήθηκε **οπτικό και λεκτικό υλικό ακατάλληλο για ανηλίκους, χωρίς ο οργανισμός να διασφαλίσει ότι οι τηλεθεατές είναι ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούσαν, κατά παράβαση του Κανονισμού 21(5) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (υποστοιχείο 2).**

Στις **21.8.2019**, μεταξύ των ωρών **21:00 – 01:30**, μεταδόθηκε η μίνι σειρά / τηλεταινία δυο επεισοδίων **“I know my first name is Steven”** με την **οπτική και ακουστική προειδοποίηση (K)**, μέρος της οποίας προβλήθηκε **εντός οικογενειακής ζώνης, ήτοι μεταξύ των ωρών 21:00 – 22:00, περιλαμβάνοντας οπτικό και λεκτικό υλικό ακατάλληλο για ανηλίκους, χωρίς ο οργανισμός να εξασφαλίσει όπως το πρόγραμμα, το οποίο μεταδόθηκε εντός της οικογενειακής ζώνης να είναι κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών, κατά παράβαση του Κανονισμού 21(6) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (υποστοιχείο 3).**

Στις **21.8.2019**, μεταξύ των ωρών **21:00 – 01:30**, μεταδόθηκε η μίνι σειρά / τηλεταινία δυο επεισοδίων **“I know my first name is Steven”** με την **οπτική και ακουστική προειδοποίηση (K)**, στο πλαίσιο της οποίας προβλήθηκε **οπτικό και λεκτικό υλικό ακατάλληλο για ανηλίκους, με αποτέλεσμα η οπτική και ακουστική προειδοποίηση (K) που δόθηκε από τον οργανισμό να μην ανταποκρίνεται στο περιεχόμενό της, κατά παράβαση του Κανονισμού 22(1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (υποστοιχείο 4).**

Στις **21.8.2019**, μεταξύ των ωρών **21:00 – 01:30**, μεταδόθηκε η μίνι σειρά / τηλεταινία δυο επεισοδίων **“I know my first name is Steven”** με την **οπτική και ακουστική προειδοποίηση (K)**, μέρος της οποίας προβλήθηκε **εντός οικογενειακής ζώνης**, ήτοι μεταξύ των ωρών **21:00 – 22:00**, περιλαμβάνοντας **οπτικό και λεκτικό υλικό, που ενδέχεται να βλάψει σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 32(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (υποστοιχείο **5**).

(Τα γεγονότα των υποστοιχείων εκτίθενται στις σελίδες 5 - 7 της παρούσας απόφασης).

Είναι υποχρέωση των οργανισμών όπως, εντός οικογενειακής ζώνης, μεταδίδουν προγράμματα κατάλληλα για όλο το κοινό, δεδομένου ότι τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας ασκούν σημαντική επίδραση στην ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των παιδιών και η γνωσιολογική, νοητική, ψυχολογική και σωματική τους ανάπτυξη δεν είναι σε επίπεδο που να τους επιτρέπει να αντιμετωπίσουν όσα λαμβάνουν από τα Μέσα.

Έχει επανειλημμένα υποδειχθεί από την Αρχή ότι οι τηλεοπτικοί οργανισμοί επιβάλλεται να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στα προγράμματα που μεταδίδουν, κυρίως τις ώρες που παρακολουθούν ανήλικοι, προκειμένου να μη στιγματίσουν ανεπανόρθωτα την παιδική ψυχή και να μη διοχετεύσουν τη βία ως μια συνήθη «κοινωνική» πρακτική στο υποσυνείδητο του παιδιού. Ένας τηλεοπτικός οργανισμός που εκπέμπει καθημερινά και επί εικοσιτετραώρου βάσεως στο σπίτι της κυπριακής οικογένειας, δεν θα πρέπει να αναπαράγει τη βία.

Η έννοια της οικογενειακής ζώνης στηρίζεται στην αντίληψη ότι η είσοδος της τηλεόρασης στο κάθε σπίτι, επιβάλλει σεβασμό και συμμόρφωση προς τους τρόπους και κανόνες συμπεριφοράς μιας οικογένειας, από τις 5.30 το πρωί μέχρι τις 9:00 ή 10:00 το βράδυ, αναλόγως, που ορίζεται ως οικογενειακή

ζώνη. Στη διάρκεια αυτής της περιόδου, το περιεχόμενο κάθε προγράμματος επιβάλλεται να είναι κατάλληλο για όλη την οικογένεια.

Επιπρόσθετα και ακριβώς λόγω του ότι τα παιδιά, σήμερα, εκτίθενται πέραν του δέοντος σε θεάματα, τα οποία δεν είναι κατάλληλα για την ευάλωτή τους ηλικία, οι τηλεοπτικοί οργανισμοί, με γνώμονα πάντα τη διασφάλιση της προστασίας των παιδιών, οφείλουν να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί, ώστε να μην συμβάλλουν και οι ίδιοι αρνητικά στην περαιτέρω έκθεση των ανηλίκων στη βία.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του **άρθρου 29(2)** (υποστοιχείο **1**) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των **Κανονισμών 21(5)** (υποστοιχείο **2**), **21(6)** (υποστοιχείο **3**), **22(1)** (υποστοιχείο **4**) και **32(3)(α)** (υποστοιχείο **5**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Η Αρχή έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς και/ή προσωπικώς, ως επιλέξει. Η υποβολή των απόψεων του οργανισμού, μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής του.

Σε περίπτωση που ο οργανισμός επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς, καλείται όπως τις υποβάλει στην Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας απόφασης.

Σε περίπτωση που ο οργανισμός επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, καλείται όπως πληροφορήσει σχετικά την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας απόφασης, ώστε να ειδοποιηθεί ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση του οργανισμού εντός της πιο πάνω προθεσμίας, θα προχωρήσει στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

(ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

κ.π.

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 76/2019(57-1))

**ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ
ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «CAPITAL TV»,
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «GORNA SYSTEMS LTD»**

Ημερομηνία Απόφασης: 2 Σεπτεμβρίου, 2020

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Αγγελικής Λαζάρου, Χρύσως Τσόκκου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **5 Φεβρουαρίου 2020**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις του **άρθρου 29(2)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των **Κανονισμών 21(5), 21(6), 22(1) και 32(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει:

29. – (2): Η πιο πάνω στο εδάφιο (1) προβλεπόμενη υποχρέωση*, επεκτείνεται επίσης και σε άλλα προγράμματα που ενδέχεται να βλάψουν τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, εκτός αν εξασφαλίζεται, με την επιλογή του κατάλληλου χρόνου μετάδοσης του

προγράμματος ή με άλλα τεχνικής φύσεως μέτρα, ότι οι ανήλικοι δε βλέπουν ή ακούν κατά κανόνα και συστηματικά τις εκπομπές αυτές.

(*Άρθρο 29(1): Οι τηλεοπτικοί οργανισμοί έχουν υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι οι εκπομπές τους δεν περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας).

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν:

21. – (5): Οι σταθμοί έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν.

21. – (6): Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.

22. – (1): Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες κανονισμούς, δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές –

(α) Γραπτή ειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά·

(β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής·

(γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

- (ii) (K) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση·
- (ii) (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών·
- (iii) (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών·
- (iv) (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοκτώ ετών·
- (v) (A) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου.

32. – (3): Απαγορεύεται – (α) η μετάδοση προγραμμάτων εντός οικογενειακής ζώνης που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ειδικότερα προγραμμάτων που περιέχουν ερωτικές σκηνές ή σκηνές βίας.

Η Αρχή έδωσε στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να προχωρήσει στην επιβολή των κατά την κρίση της επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής διοικητικών κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **26.2.2020** κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του για σκοπούς επιβολής κυρώσεων γραπτώς και/ή προσωπικώς, ως επιλέξει, είτε αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής του. Επιπλέον, η Αρχή ενημέρωσε τον οργανισμό πως εάν επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, να τις υποβάλει το αργότερο εντός

δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της πιο πάνω επιστολής και εάν επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, να πληροφορήσει σχετικά την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της πιο πάνω επιστολής, ώστε να ειδοποιηθεί ανάλογα με ειδική επιστολή. Τονίστηκε, επίσης, ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στις πιο πάνω προθεσμίες η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Ο οργανισμός μέχρι σήμερα δεν απέστειλε οποιεσδήποτε εξηγήσεις και / ή παραστάσεις και / ή θέσεις για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, ούτε εξέφρασε την επιθυμία να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς.

Η Αρχή επαναλαμβάνει, ως η απόφασή της ημερομ. 5.2.2020, ότι είναι υποχρέωση των οργανισμών όπως, εντός οικογενειακής ζώνης, μεταδίδουν προγράμματα κατάλληλα για όλο το κοινό, δεδομένου ότι τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας ασκούν σημαντική επίδραση στην ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των παιδιών και η γνωσιολογική, νοητική, ψυχολογική και σωματική τους ανάπτυξη δεν είναι σε επίπεδο που να τους επιτρέπει να αντιμετωπίσουν όσα λαμβάνουν από τα Μέσα.

Έχει επανειλημμένα υποδειχθεί από την Αρχή ότι οι τηλεοπτικοί οργανισμοί επιβάλλεται να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στα προγράμματα που μεταδίδουν, κυρίως τις ώρες που παρακολουθούν ανήλικοι, προκειμένου να μη στιγματίσουν ανεπανόρθωτα την παιδική ψυχή και να μη διοχετεύσουν τη βία ως μια συνήθη «κοινωνική» πρακτική στο υποσυνείδητο του παιδιού. Ένας τηλεοπτικός οργανισμός που εκπέμπει καθημερινά και επί εικοσιτετραώρου βάσεως στο σπίτι της κυπριακής οικογένειας, δεν θα πρέπει να αναπαράγει τη βία.

Οι σκηνές, οι οποίες μεταδόθηκαν εντός οικογενειακής ζώνης στο πρώτο σαραντάλεπτο της εν λόγω κινηματογραφικής ταινίας, ήταν σε τέτοιο βαθμό

έντονες και ακατάλληλες που ήταν δυνατό να ενοχλήσουν ακόμα και τους ενήλικες τηλεθεατές, πόσο μάλλον τους ανήλικους. Το γεγονός επίσης ότι το σενάριο της ταινίας αφορούσε την αληθινή ιστορία μιας κανονικής – μέσης οικογένειας με παιδιά, η οποία αντιμετώπιζε προβλήματα, ίσως να δημιουργούσε στον ανήλικο τηλεθεατή μια αίσθηση ταύτισης με αυτά που έβλεπε, με αποτέλεσμα την ακόμα μεγαλύτερη αρνητική επίδραση των συγκεκριμένων σκηνών στην ψυχοσωματική του κατάσταση και ανάπτυξη.

Η προειδοποιητική σήμανση σχετικά με τη φύση του προγράμματος είναι ένα απαραίτητο εργαλείο για τους τηλεθεατές και ιδιαίτερα για τους γονείς και τους κηδεμόνες, γιατί ουσιαστικά βασίζονται σε αυτό προκειμένου να αποφασίσουν εάν θα επιτρέψουν στα ανήλικα παιδιά τους να παρακολουθήσουν το εκάστοτε πρόγραμμα. Γι αυτό ακριβώς και είναι υποχρέωση του οργανισμού να προβάλλει τις σωστές προειδοποιητικές σημάνσεις κατά την έναρξη και κατά τη διάρκεια των προγραμμάτων του.

Ως εκ τούτου, ο οργανισμός θα πρέπει να είναι εφεξής πιο προσεκτικός και θα πρέπει ενδεχομένως να εντοπίσει και να εφαρμόσει τους μηχανισμούς εκείνους που θα προλαμβάνουν και θα αποτρέπουν την προβολή τέτοιου οπτικοακουστικού υλικού, ιδίως κατά τις ώρες που παρακολουθούν ανήλικοι.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιόν της στοιχεία, αποφασίζει να επιβάλει στον οργανισμό κυρώσεις για τις παραβάσεις που έγιναν στις **21.8.2019** ως ακολούθως:

- Για την παράβαση του **άρθρου 29(2)** (υποστοιχείο **1**) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) **το διοικητικό πρόστιμο των €1.500.**

- Για την παράβαση του **Κανονισμού 21(6)** (υποστοιχείο **3**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) **το διοικητικό πρόστιμο των €1.500.**
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 22(1)** (υποστοιχείο **4**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) **το διοικητικό πρόστιμο των €2.000.**
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 21(5)** (υποστοιχείο **2**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) η Αρχή δεν επιβάλλει οιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 4, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 32(3)(α)** (υποστοιχείο **5**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) η Αρχή δεν επιβάλλει οιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 1, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των **€5.000** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Κ.Π.